



ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Jiřího Pally a soudců Mgr. Petry Weissové a Mgr. Aleše Roztočila v právní věci žalobce: **L. K.**, zast. Mgr. Petrou Petrů, advokátkou, se sídlem Jeronýmova 814/3, Hradec Králové, proti žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**, se sídlem Křížová 25, Praha 5, proti rozhodnutí žalované ze dne 11. 12. 2015, č. j. X, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 23. 11. 2017, č. j. 29 Ad 26/2015 - 176,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Ustanovené zástupkyni žalobce, Mgr. Petře Petrů, advokátce, **s e p ř i z n á v á** odměna a náhrada hotových výdajů za řízení o kasační stížnosti ve výši 2.600 Kč, která jí bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

Odůvodnění:

I.

[1] Žalovaná rozhodnutím ze dne 13. 7. 2015, č. j. X, zamítla žalobci žádost o invalidní důchod. Vyšla z posudku o invaliditě Okresní správy sociálního zabezpečení Jičín ze dne 16. 6. 2015, č. j. LPS/2015/1298-JC_CSSZ (dále jen „posudek OSSZ Jičín“), z něž vyplývalo, že pracovní schopnost žalobce poklesla o 10 %, a tudíž není invalidní. Rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu určil posudkový lékař zdravotní postižení uvedené v kapitole V., položce 7, písm. a) přílohy k vyhlášce Ministerstva práce a sociálních věcí č. 359/2009 Sb., kterou se stanoví procentní míry

poklesu pracovní schopnosti a náležitosti posudku o invaliditě a upravuje posuzování pracovní schopnosti pro účely invalidity (vyhláška o posuzování invalidity). Jedná se o poruchu osobnosti, lehké postižení.

[2] Proti právě označenému rozhodnutí žalované podal žalobce námitky, které žalovaná v záhlaví uvedeným rozhodnutím (dále jen „napadené rozhodnutí“) zamítla. Své závěry opřela o posudek o invaliditě zpracovaný lékařskou posudkovou službou České správy sociálního zabezpečení Hradec Králové ze dne 25. 11. 2015, č. j. LPS/2015/437-NR-KRH_CSSZ (dále jen „posudek ČSSZ Hradec Králové“), který nechala vypracovat pro účely řízení o námitkách. Rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu shledal posudkový lékař zdravotní postižení uvedené v kapitole V, položce 7, písm. b) přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity, pro které je stanovena míra poklesu pracovní schopnosti v rozmezí 30 – 45 %. Jedná se o poruchu osobnosti, středně těžké postižení. Míru poklesu pracovní schopnosti určil tento posudek při dolní hranici rozmezí v hodnotě 30 % s ohledem na skutečnost, že psychiatrické onemocnění žalobce je dlouhodobé, ale stabilizované, v přísných dohledových podmínkách věznice se neprojevuje. Posudkový lékař také zohlednil, že žalobce podle sdělení praktického lékaře odmítá psychiatricko-sexuologickou léčbu. K námitce žalobce, podle níž je pro něj práce v mužském prostředí věznice vzhledem k jeho sexuální deviaci (homosexuálnímu sadismu) riziková, odkázal na lékařský nález sexuoložky MUDr. M. ze dne 4. 12. 2012, kde je citováno sdělení žalobce, že „v kriminálu měl a má partnera dlouhodobě, je to mužský svět, jeho svět“. Toto sdělení podle posudkového lékaře vyvrací žalobcovo tvrzení o ohrožení jeho zdraví v důsledku práce v mužském kolektivu. Žalobce podle závěru posudku ČSSZ Hradec Králové není invalidní v žádném stupni.

II.

[3] Napadenému rozhodnutí se žalobce bránil žalobou u Krajského soudu v Hradci Králové (dále jen „krajský soud“), který ji v záhlaví uvedeným rozsudkem (dále jen „napadený rozsudek“) zamítl.

[4] Krajský soud vyšel z posudku ze dne 13. 5. 2016, č. j. 2016/470-HK, který si vyžádal v průběhu soudního řízení od posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí v Hradci Králové (dále také jen „posudková komise“ a „posudek PK MPSV Hradec Králové“). Žalobce nebyl podle posudkové komise ke dni vydání napadeného rozhodnutí invalidní v žádném stupni, jelikož jeho pracovní schopnost poklesla pouze o 30 %. Posudková komise shledala příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu rovněž zdravotní postižení uvedené v kapitole V, položce 7, písm. b) přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity, tj. smíšenou poruchu osobnosti s rysy dissociability. Procentní míru poklesu pracovní schopnosti stanovila na 30 % (z rozmezí 30 – 45 %). Uvedla, že dolní hranici rozpětí zvolila vzhledem k tomu, že žalobce pro smíšenou poruchu osobnosti nepodstupuje žádnou léčbu. Sexuální deviace ve formě homosexuálního sadismu není z hlediska práce schopnosti posudkově významná, jelikož nemá na pokles pracovní schopnosti žalobce vliv. Posudkový význam by měla pouze v případě, že by byl žalobce pro tuto chorobu dlouhodobě ústavně léčen v odborném ústavu. Žalobce však byl v posledních letech léčen pouze ambulantně. Podle posudkové komise je smíšená porucha

pokračování

osobnosti hodnocena podle kapitoly V, položky 7, písm. b) přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity jako středně těžké postižení, a to zejména pro podstatné narušení společenského fungování a závažné maladaptivní chování. Stav žalobce je však dlouhodobě stabilizovaný bez nutnosti medikace. K situačním dekompenzacím ve výkonu trestu odnětí svobody nedochází (v minulosti k nim docházelo na svobodě zpravidla pod vlivem alkoholu). Ostatní diagnózy žalobce (závislost na alkoholu, otřes mozku, vykloubení ramene) nejsou posudkově významné.

[5] Vzhledem k námitkám žalobce vzneseným k posudku PK MPSV Hradec Králové, nechal krajský soud vyhotovit znalecký posudek MUDr. Jana Zbytovského, znalce z oboru zdravotnictví, odvětví psychiatrie a sexuologie se zvláštní specializací psychiatrická sexuologie (dále jen „znalecký posudek“). Podle závěru znaleckého posudku ze dne 5. 10. 2016 nezpůsobuje sexuální deviace pokles pracovní schopnosti žalobce. Problémem pro pracovní uplatnění žalobce jsou specifické životní podmínky ve výkonu trestu odnětí svobody. Podle znalce je žalobce schopen práce v dělnických profesích v lehkém průmyslu nebo ve službách, kde nebude přístup k alkoholickým nápojům. Psychické poruchy žalobce mohou mít vliv na jeho chování a mezilidské vztahy, nikoli na jeho pracovní schopnost. Znalec kvalifikoval stav žalobce jako osobu trpící dissociální poruchou osobnosti, jedná se o poruchu vývoje osobnosti. Vzhledem k námitkám žalobce vypracoval znalec ještě doplnění znaleckého posouzení, v němž však setrval na svém prvotním závěru.

[6] Krajský soud považoval posudek PK MPSV Hradec Králové a znalecký posudek MUDr. Jana Zbytovského za stěžejní důkazy, o jejichž úplnosti a přesvědčivosti neměl pochybnosti. Vzhledem k tomu, že dokazováním v řízení o žalobě byly potvrzeny závěry žalované uvedené v napadeném rozhodnutí, krajský soud žalobu zamítl.

III.

[7] Žalobce (dále „stěžovatel“) brojil proti napadenému rozsudku kasační stížností z důvodů, které podřadil pod § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s. Navrhoval tento rozsudek zrušit a věc vrátit krajskému soudu k dalšímu řízení.

[8] Stěžovatel nesouhlasil se závěrem posudku PK MPSV Hradec Králové. Namítal, že posudkoví lékaři odmítají uznat jeho sexuální deviaci jako posudkově významnou okolnost. Závěr posudkové komise je v tomto ohledu neodůvodněný. Stěžovatel opakovaně poukazuje na skutečnost, že podle § 39 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění (dále jen „zákon o důchodovém pojištění“), se za zdravotní postižení „pro účely posouzení poklesu pracovní schopnosti považuje soubor všech funkčních poruch, které s ním souvisejí.“ Při posuzování je třeba zohlednit i stěžovatelovu sexuální deviaci. Stěžovatel poukázal na skutečnost, že žalovaná při dřívějším posuzování v minulosti uznala sexuální deviaci stěžovatele za stěžejní poruchu jeho zdravotního stavu. Ani znalec MUDr. Zbytovský ve svém posudku nerespektoval § 39 zákona o důchodovém pojištění a posuzoval stěžovatelova onemocnění (poruchu osobnosti a sexuální deviaci) odděleně. Jedna z těchto chorob však ovlivňuje druhou a ve svém souhrnu způsobují pokles stěžovatelovy pracovní schopnosti. Vzhledem k těmto vadám posudku PK MPSV Hradec Králové i znaleckého posudku je nesprávný také závěr napadeného rozsudku.

[9] Posudková komise podle stěžovatele bez náležitých důvodů dospěla k závěru, že sexuální deviace by byla posudkově významná pouze tehdy, pokud by byl stěžovatel ústavně léčen v odborném ústavu. Taková léčba není v podmínkách českého vězeňství realizovatelná, ačkoli ji stěžovatel potřebuje. Neléčená choroba se tak musí negativně projevit na pracovní schopnosti stěžovatele ve smyslu jejího poklesu.

[10] Procentní míru poklesu pracovní schopnosti stěžovatele odůvodnila posudková komise tím, že porucha osobnosti nevyžadovala medikamentózní léčbu. Tento závěr je v rozporu se skutečným stavem. Stěžovateli bylo nařízeno ochranné psychiatricko-sexuologické léčení, kde měly být léčeny obě jeho poruchy (sexuální deviace i porucha osobnosti). Stěžovatel také tvrdil, že byl v minulosti léčen léčivými přípravky a v současné době není léčen pouze z toho důvodu, že to neumožňují podmínky českého vězeňství. K tomu odkázal na protokol z hlavního líčení u Krajského soudu v Ostravě a na znalecký posudek MUDr. Havlíka a PhDr. Koldy. Podle názoru stěžovatele je procentní míra poklesu jeho pracovní schopnosti určená posudkovou komisí ve výši 30 % nesprávná. Posudková komise dostatečně neodůvodnila určení míry poklesu pracovní schopnosti a neuvedla, o která zákonná ustanovení se při jejím určování opřela. Z těchto důvodů je posudek PK MPSV Hradec Králové nepřezkoumatelný stejně jako napadený rozsudek krajského soudu, který vzal posudek PK MPSV Hradec Králové za svůj podklad.

[11] Stěžovatel také krajskému soudu vytýkal, že nenechal vypracovat znalecký posudek zdravotním ústavem, který by disponoval odborníky všech potřebných specializací, jak navrhoval ve znaleckém posudku MUDr. Zbytovský. Jeho závěry jsou proto založeny na nedostatečně důkazně podloženém základu.

[12] Nesouhlasil dále se závěry znaleckého posudku MUDr. Zbytovského, podle něž porucha osobnosti stěžovatele nezpůsobuje žádný pokles pracovní schopnosti. Tvrdil, že porucha osobnosti má jednoznačně vliv na pracovní schopnost, jinak by nebyla zanesena ve vyhlášce o posuzování invalidity (dokonce ve třech stádiích závažnosti). Znalec se proto v tomto názoru mýlí a ve svém posudku si také protiřečí. Konstatuje, že pracovní schopnost stěžovatele nepoklesla a na druhou stranu tvrdí okolnosti, které práceschopnost stěžovatele negativně ovlivňují. Některé úvahy znalce považuje stěžovatel za scestné (úvahy o změně prostředí nebo léčebném ovlivnění nemoci). Onemocnění stěžovatele, které není léčené, má zásadní vliv na jeho pracovní schopnost. Úvahy o tom, zda lze nebo nelze onemocnění léčit, však nejsou podle stěžovatele rozhodné. Znalec měl pouze určit, jak moc je stěžovatel invalidní. Názor znalce, že psychická porucha má tendenci se s průběhem času mírnit, je v rozporu se znaleckými závěry MUDr. Havlíka a PhDr. Koldy, kteří vypracovali znalecký posudek pro účely trestního řízení.

[13] Znalec MUDr. Zbytovský uvedl, že psychická porucha stěžovatele má vliv na jeho chování a mezilidské vztahy, nikoli na jeho pracovní schopnost. Stěžovatel tvrdil, že tyto dvě stránky nelze oddělovat. Práce v kolektivu s problematickými mezilidskými vztahy by jistě ovlivnila jeho pracovní schopnost. Znalec měl při určení míry poklesu pracovní schopnosti zohlednit, že se jedná o projev středně těžké poruchy osobnosti, který je

pokračování

výslovně uveden v kapitole V, položky 7, písm. b) přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity jako stav s podstatným narušením pracovního a společenského fungování. Znalec nezohlednil ani to, že stěžovatel může vykonávat pouze omezený okruh prací, což by se podle jeho názoru mělo promítnout do vymezení poklesu pracovní schopnosti.

[14] Podle stěžovatele znalec nerespektoval obecné posudkové zásady vypočtené v kapitole V přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity a neuvedl, jaké metody ke stanovení svého závěru použil. Znalec nepodložil svůj závěr, že ve stěžovatelově případě nedošlo k poklesu pracovní schopnosti. Tento závěr je nadto v rozporu s názory posudkových lékařů a s právními předpisy. Z uvedených důvodů považuje stěžovatel znalecký posudek za nesprávný a nepřezkoumatelný.

[15] V doplnění znaleckého posudku podle stěžovatele znalec MUDr. Zbytovský uvádí irelevantní poznatky ze své praxe a tvrdí, že stěžovatelův stav je stabilizovaný a stěžovatel je schopen korigovat své jednání. S tím vyjádřil stěžovatel nesouhlas. Má za to, že vlivem psychické zátěže při výkonu práce by se jeho stav mohl zhoršit. K tomu odkazuje opět na posudek z trestního řízení od znalců MUDr. Havlíka a PhDr. Koldy.

[16] Znalec MUDr. Zbytovský ani krajský soud se nevypořádali s tím, že podle vyjádření věznice není možné stěžovatele vzhledem k jeho zdravotnímu omezení pracovně zařadit. Stěžovatel je tak stále veden jako nezaměstnaný. Stěžovatel poukazoval na vyjádření znalce, podle nějž je práce schopen při dodržení mimořádných podmínek (režimová opatření a zajištění dohledu). Taková opatření však nebude možné pro stěžovatele zajistit po propuštění z věznice. Znalec by přitom měl objektivně posuzovat zdravotní stav stěžovatele bez ohledu na to, v jakém prostředí se právě nachází. Na tuto skutečnost poukazoval stěžovatel již v řízení o žalobě a krajský soud se s ní nikterak nevypořádal. Znalec také tvrdil, že by stěžovatel před nástupem výkonu trestu dobře profesně adaptován. Takový závěr je nesprávný. Stěžovatel byl zaměstnán dvakrát a oba pracovní úvazky skončily ukončením pracovního poměru dohodou, jelikož stěžovatel na pracovišti působil problémy, které pramenily z jeho psychických poruch.

[17] Znalec, posudková komise, ani krajský soud se dostatečně nezabývali skutečností, že stěžovatel nyní může vykonávat práci pouze v mužském prostředí (ve věznici) a vzhledem k jeho zdravotnímu postižení mu pobyt mezi muži působí potíže a zhoršuje projevy jeho onemocnění. Tato psychická zátěž se pak projevuje na jeho pracovní schopnosti.

[18] Stěžovatel tvrdil, že jeho zdravotní postižení je kvalifikovatelné podle kapitoly V., položky 7, písm. c) přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity jako porucha osobnosti provázená jiným závažným onemocněním (sexuálním sadismem). Míra poklesu jeho pracovní schopnosti je proto 70 %. Stěžovatel prostřednictvím své právní zástupkyně při ústním jednání v řízení o žalobě také tvrdil, že jeho onemocnění může odpovídat klasifikaci podle kapitoly V, položky 9 a 10, přílohy vyhlášky o posuzování invalidity. Krajský soud se podle jeho názoru s touto argumentací nevypořádal.

[19] Znalec MUDr. Zbytovský podle stěžovatele sám v posudku uvedl, že není schopen posoudit omezení pracovní schopnosti stěžovatele, jelikož jsou k tomu povoláni posudkoví lékaři. Znalec podle stěžovatele nebyl kvalifikován k posouzení, zda jsou závěry posudku PK MPSV Hradec Králové správné či nikoli, ani k tomu, aby mohl uzavřít, že sexuální deviace nemá v případě stěžovatele žádný vliv na jeho schopnost pracovat. Znalec také navrhol, aby byl zdravotní stav posouzen odborným ústavem, v němž působí odborník s atestací na psychiatrii, sexuologii a posudkové lékařství. K tomuto návrhu se stěžovatel připojil, krajský soud však návrhu nevyhověl.

[20] Doposud se žádný z posudkových orgánů nezabýval závislostí stěžovatele na nikotinu, která může rovněž v souhrnu s dalšími onemocněními stěžovatele mít vliv na pokles jeho pracovní schopnosti.

[21] Krajský soud vyšel z neúplně zjištěného zdravotního stavu stěžovatele, není dostatečně podložen lékařskými závěry nebo je opřen o lékařské posouzení, které trpí vadami. Napadený rozsudek proto podle stěžovatele nemá oporu ve spise.

[22] Podle stěžovatele krajský soud neposoudil zdravotní stav stěžovatele z hlediska všech jeho zdravotních postižení a nedostatečně a nesprávně odůvodnil stanovení 30% míry poklesu pracovní schopnosti. Stěžovatel namítal, že posudkové orgány hodnotí míru poklesu jeho pracovní schopnosti v rozptylu mezi 10 % a 30 %, a to za situace, kdy se jeho zdravotní stav nezměnil. Jestliže závěr o konkrétní míře poklesu pracovní schopnosti není dostatečně odůvodněn ze strany krajského soudu a posudkových orgánů, je toto stanovení podle stěžovatele výsledkem libovůle posuzujících lékařů.

[23] V doplnění kasační stížnosti stěžovatel uvedl, že nesouhlasí se závěrem znalce MUDr. Zbytovského, podle nějž je schopen práce při zachování dozorových opatření. Dozorci nezná diagnózy vězňů a neví, jak se projevují. Tento dozor proto nemůže stimulovat stěžovatele k lepším pracovním výkonům. Stěžovatel zopakoval, že jeho onemocnění se pod vlivem stresu při práci v mužském kolektivu může zhoršit. Uvedl také, že je schopen práce pouze za zcela mimořádných podmínek, které nelze ve věznici (natož pak na svobodě) zajistit.

IV.

[24] Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3, 4 s. ř. s.).

[25] Kasační stížnost není důvodná.

[26] Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval námitkou nepřezkoumatelnosti rozsudku krajského soudu, jejíž důvodnost by sama o sobě postačovala k jeho zrušení. Ve své ustálené judikatuře Nejvyšší správní soud mnohokrát konstatoval, že má-li být soudní rozhodnutí přezkoumatelné, musí z něj být patrné, jaký skutkový stav vzal správní soud za rozhodný, jak uvážil o skutečnostech pro věc podstatných, resp. jakým způsobem rozhodné skutečnosti posoudil (srov. např. rozsudek ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003

pokračování

- 75). Nejvyšší správní soud přitom neshledal, že by v napadeném rozhodnutí krajského soudu absentoval některý z výše uvedených požadavků. Krajský soud přehledně popsal rozhodný skutkový stav a s žalobními námitkami se řádně a srozumitelně vypořádal, aniž některou z nich opomněl. Skutečnost, že se stěžovatel s rozsudkem neztotožňuje, nepřezkoumatelnost nezpůsobuje.

[27] Nejvyšší správní soud zdůrazňuje, že soudy nemají povinnost reagovat na každou dílčí argumentaci a tu obsáhle vyvracet. Jejich úkolem je vypořádat se s obsahem a smyslem žalobní argumentace (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 4. 2014, č. j. 7 As 126/2013 - 19). Jak k tomu trefně uvádí Ústavní soud, „[n]ení porušením práva na spravedlivý proces, jestliže obecné soudy nebudují vlastní závěry na podrobné oponentuře (a vyvracení) jednotlivě vznesených námitek, pakliže proti nim staví vlastní ucelený argumentační systém, který logicky a v právu rozumně vyloží tak, že podpora správnosti jejich závěrů je sama o sobě dostatečná“ (viz nálezn ze dne 12. 2. 2009, sp. zn. III. ÚS 989/08, bod 68, srov. též rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 3. 2015, č. j. 9 As 221/2014 - 43, ze dne 29. 3. 2013, č. j. 8 Afs 41/2012 - 50, ze dne 6. 6. 2013, č. j. 1 Afs 44/2013 - 30, ze dne 3. 7. 2013, č. j. 1 As 17/2013 - 50, nebo ze dne 25. 2. 2015, č. j. 6 As 153/2014 - 108).

[28] Krajský soud se na str. 12 napadeného rozsudku vypořádal s možností pracovního zařazení stěžovatele. Uvedl, že „žalobce není omezen při výkonu psychicky nenáročné soustavné výdělečné činnosti“ a doplnil, že „pokud v prostředí výkonu trestu odnětí svobody není takové zaměstnání k dispozici, nemůže to znamenat, že vězni budou automaticky hodnoceni jako invalidní.“

[29] K námitce možnosti práce stěžovatele v ryze mužském prostředí věznice se krajský soud vyjádřil na str. 11 napadeného rozsudku a uvedl, že stěžovatel je umístěn ve věznici již od roku 2010, hodnocení věznice stran jeho chování je velmi dobré, chování je neproblematické. Krajský soud proto neshledal důvod se domnívat, že by stěžovatel nemohl ve věznici vykonávat práci. Poukázal také na skutečnost, že posudková komise stanovila míru poklesu pracovní schopnosti na 30 %. Stěžovatel proto není vzhledem ke svým zdravotním problémům plně pracovně schopen, míra poklesu jeho pracovní schopnosti však nedosahuje žádného stupně invalidity.

[30] K námitce stěžovatele, podle níž se krajský soud měl vypořádat s odlišnou kvalifikací onemocnění, kterou jeho právní zástupkyně předeštlá u jednání dne 20. 11. 2017, Nejvyšší správní soud uvádí, že s touto námitkou se krajský soud vypořádal na str. 11 a 12 napadeného rozsudku tím, že se ztotožnil s posouzením zdravotního postižení a jeho podřazením pod kapitolu V, položku 7, písm. b) přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity tak, jak jej provedla posudková komise. Uvedl také, proč zdravotní postižení stěžovatele nelze zařadit pod položku 7 písm. c) téže přílohy k téže vyhlášce (viz str. 12 napadeného rozsudku). Tím je implicitně vypořádána také námitka stěžovatele, podle níž by jeho zdravotní postižení bylo lze podřadit pod položku 9 či 10 kapitoly V. přílohy vyhlášky o posuzování invalidity. Ani z těchto důvodů proto napadený rozsudek nepřezkoumatelný není.

[31] Stěžovatel také tvrdil, že posudek PK MPSV Hradec Králové a znalecký posudek jsou nepřezkoumatelné. K tomu Nejvyšší správní soud konstatuje, že vady nepřezkoumatelnosti pro nesrozumitelnost a nedostatek důvodů lze uplatňovat vůči správnímu rozhodnutí či napadenému rozsudku, jejichž úlohou je srozumitelně vypořádat se všemi stěžovatelem vznesenými námitkami. Posudky posudkových orgánů naproti tomu soud vyhodnocuje z hlediska jejich úplnosti, celistvosti a přesvědčivosti. Pouze posudky obsahující tyto náležitosti lze vzít za podklad pro rozhodnutí soudu, který nemá potřebné medicínské vlastnosti (blíže viz odst. [33]). Námitky nepřezkoumatelnosti proto kasační soud vyhodnotil jako námitky vůči náležitostem posudků, jimiž se bude zabývat níže.

[32] Stěžovatel v kasační stížnosti vyjádřil nesouhlas jednak s posouzením zdravotního stavu, který provedla posudková komise MPSV Hradec Králové a zejména pak brojil proti posudkovým závěrům znaleckého posudku MUDr. Zbytovského.

[33] Nejvyšší správní soud v této souvislosti poukazuje na skutečnost, že v projednávané věci jde o nárok na dávku důchodového pojištění, jejíž přiznání je podmíněno nepříznivým zdravotním stavem, a je tudíž závislé především na odborném lékařském vyšetření. K takovému posouzení jsou pro přezkumné řízení soudní povolány podle § 4 odst. 2 zák. č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí, a to nejen k celkovému posouzení zdravotního stavu a dochované pracovní schopnosti pojištěnce, ale též k zaujetí posudkových závěrů o invaliditě, jejím vzniku, zániku či dalším trvání. Posudek posudkové komise je zpravidla rozhodujícím důkazem při posouzení správnosti a zákonnosti přezkoumávaného rozhodnutí. I proto je nezbytné, aby splňoval požadavek úplnosti, celistvosti a přesvědčivosti a aby se vypořádal se všemi rozhodujícími skutečnostmi. Posudkový závěr by tedy měl být náležitě zdůvodněn, aby byl přesvědčivý i pro soud, který nemá, a ani nemůže mít, odborné lékařské znalosti, na jejichž posouzení závisí především. Případné chybějící či nepřesně formulované náležitosti posudku, jež způsobují jeho nepřesvědčivost či neúplnost, nemůže soud nahradit vlastní úvahou, jelikož pro to, na rozdíl od posudkové komise, nemá potřebné medicínské znalosti (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 9. 2009, č. j. 4 Ads 19/2009 - 38).

[34] Všechny posudky vyhotovené v nyní projednávané věci (posudek OSSZ Jičín, posudek ČSSZ Hradec Králové i posudek PK MPSV Hradec Králové), se shodují v závěru, podle něž rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu stěžovatele je porucha osobnosti (kapitola V, položka 7 přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity). Posudek OSSZ Jičín kvalifikuje poruchu osobnosti stěžovatele podle kapitoly V, položky 7, písm. a) přílohy k téže vyhlášce, tj. jako lehké postižení. Naproti tomu navazující posudek ČSSZ Hradec Králové a posudek PK MPSV Hradec Králové se shodují, že porucha osobnosti stěžovatele odpovídá kapitole V, položce 7, písm. b) přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity, tj. že se jedná o středně těžké postižení, a shodně stanovili míru poklesu pracovní schopnosti na 30 % (z rozmezí 30 – 45 %). Míru poklesu pracovní schopnosti stanovila posudková komise při dolní hranici procentního rozpětí, a to vzhledem k tomu, že stěžovatelův stav je stabilizovaný, pro poruchu osobnosti nikdy nebyla potřebná medikamentózní léčba. K situačním dekompenzacím u stěžovatele

pokračování

docházelo v minulosti zpravidla vlivem požívání alkoholu. Ve výkonu trestu alkohol nepije a nebyly tedy zaznamenány ani žádné excesy. Z posudku ČSSZ Hradec Králové i posudku PK MPSV vyplývá, že stěžovatel v posledních letech neměl potřebu vyhledat z důvodu své poruchy osobnosti ve výkonu trestu psychiatrickou lékařskou pomoc. Poslední lékařské nálezy psychiatra citované v posudcích pocházejí z roku 2013.

[35] Kasační soud ve shodě s krajským soudem shledal závěr posudkové komise přesvědčivým, vnitřně konzistentním a splňujícím veškeré shora uvedené požadavky (viz shora odst. [31]). Posudková komise se zevrubně zabývala zdravotními postiženími stěžovatele, jeho stav posoudila komplexně a ke svým závěrům dospěla na základě úplné zdravotnické dokumentace s přihlédnutím ke všem tvrzeným obtížím. Nejvyšší správní soud proto nepřisvědčil námitkám stěžovatele napadajícím úplnost a přesvědčivost posudku PK MPSV Hradec Králové.

[36] Stěžovatel namítal, že posudková komise nezohlednila jeho sexuální deviaci jako posudkově významnou okolnost. V mnoha kasačních námitkách prezentuje svůj názor, podle nějž je třeba všechna jeho onemocnění hodnotit komplexně a přihlédnout ke všem jím tvrzeným obtížím.

[37] Kasační soud předesílá, že při posuzování zdravotního stavu je úkolem posudkové komise (či posudkového lékaře) určit zdravotní postižení, která jsou příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu pojištěnce, a jejich vliv na pokles jeho pracovní schopnosti (§ 2 odst. 1 vyhlášky o posuzování invalidity). Podle § 2 odst. 3 vyhlášky o posuzování invalidity, „[j]e-li příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu pojištěnce více zdravotních postižení, jednotlivé hodnoty procentní míry poklesu pracovní schopnosti stanovené pro jednotlivá zdravotní postižení se nesčítají; v tomto případě se určí, které zdravotní postižení je rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, a procentní míra poklesu pracovní schopnosti se stanoví podle tohoto zdravotního postižení se zřetelem k závažnosti vlivu ostatních zdravotních postižení na pokles pracovní schopnosti pojištěnce. Za rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu se považuje takové zdravotní postižení, které má nejvýznamnější dopad na pokles pracovní schopnosti pojištěnce.“ (podtržení doplněno Nejvyšším správním soudem).

[38] Posudková komise shledala nejvýznamnější příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu stěžovatele poruchu osobnosti (konkrétně smíšenou poruchu osobnosti s rysy dissociability). Posudková komise prostudovala veškeré lékařské nálezy předložené ve správním řízení. Z nich vyplývá, že stěžovatel ambulantní léčbu sexuální deviace od roku 2013 odmítá, se svým onemocněním se tedy nijak neléčí. Posudková komise dovodila, že sexuální deviace nebrání stěžovateli ve výkonu práce ve vězeňském prostředí. Dospěla proto k závěru, že sexuální deviace ve formě homosexuálního sadismu nemá vliv na stěžovatelovu pracovní schopnost. Posudková komise proto neměla důvod toto onemocnění zohledňovat v procentní míře poklesu pracovní schopnosti stěžovatele. Nejvyšší správní soud se se závěry posudkové komise v tomto směru ztotožňuje a námitkám stěžovatele o chybějícím zohlednění jeho sexuální deviace nepřisvědčil. Neshledal, že by v tomto směru závěry posudkové komise vykazovaly vady neúplnosti či

nepřesvědčivosti. Ke stejnému závěru jako posudková komise dospěl i znalec MUDr. Zbytovský a posudkový lékař v posudku ČSSZ Hradec Králové. Nejvyšší správní soud proto neměl důvod pochybovat o správnosti závěru posudkové komise. Stěžovatel nedoložil v průběhu celého správního a soudního řízení žádné objektivní nálezy, z nichž by vyplývalo, že jeho sexuální deviace má vliv na jeho pracovní schopnost. Jeho tvrzení jsou tak pouze teoretická a spekulativní.

[39] Stěžovatel rozporoval i závěr posudkové komise, podle nějž by bylo možné sexuální deviaci zohlednit pouze tehdy, pokud by byl stěžovatel léčen v odborném léčebném ústavu déle než jeden rok. K této námitce kasační soud poukazuje na kapitolu V, položku 7, písm. c) přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity, která kvalifikuje poruchu osobnosti - těžké postižení, již se stěžovatel dovolává, takto: *„těžce narušen výkon většiny denních aktivit, funkčně významné poruchy osobnosti provázené jiným závažným duševním postižením, těžké narušení adaptability nebo stavu, kdy se psychopatologické projevy blíží jiným závažným duševním poruchám (simplexní schizofrenii, schizotypní poruše) nebo nevoládnutelná primitivní pudová jednání nebo stavu během poskytování ústavní péče v nemocnici nebo odborném léčebném ústavu za účelem léčení poruchy (např. nebezpečné sexuální deviace), pokud uvedená léčba má trvat nebo trvá déle než jeden rok.“* (podtržení doplněno Nejvyšším správním soudem). Posudková komise proto v souladu s touto klasifikací těžkého postižení správně dovodila, že v případě kumulativního naplnění shora uvedených podmínek (zhoršení sexuální deviace do té míry, že postižený vykazuje některé závažné projevy této choroby vypočtené výše, pokud výkon léčby má trvat nebo trvá déle než jeden rok) by bylo teoreticky možné kvalifikovat stěžovatelovo onemocnění sexuální deviací jako těžké postižení s významným dopadem na pracovní schopnost. Tak tomu však v případě stěžovatele není. Úkolem posudkové komise ani krajského soudu není zvažovat, z jakých důvodů se stěžovatel neléčí s onemocněním sexuální deviací v odborném ústavu (nebo proč nyní není taková léčba možná), nýbrž zhodnotit, zda aktuální zdravotní stav stěžovatele odpovídá příslušné položce v příloze vyhlášky o posuzování invalidity. Lze přisvědčit stěžovateli, že formulace uvedená k této otázce (ústavní léčby) v posudkovém závěru posudkové komise je stručná a postrádá preciznější odůvodnění. S ohledem na shora citované ustanovení přílohy vyhlášky o posuzování invalidity je však tento závěr správný a Nejvyšší správní soud mu nemá čeho vytknout. Jedná se současně o závěr hypotetický (stěžovatel není pro svoji sexuální deviaci léčen v odborném léčebném ústavu), jímž posudková komise vysvětlila, z jakého důvodu nelze stěžovatelovu sexuální deviaci podřadit pod kapitolu V, položku 7, písm. c) přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity.

[40] Stěžovatel zpochybňoval i argumentaci posudkové komise, podle níž nebyl pro poruchu osobnosti medikamentózně léčen a z tohoto důvodu stanovila míru poklesu pracovní schopnosti při dolní hranici procentního rozpětí. Stěžovatel tvrdil, že byl léčen pro poruchu osobnosti i pro sexuální deviaci a nyní léčbu nepodstupuje, protože v podmínkách českého vězeňství není taková léčba možná. Z lékařských zpráv citovaných v posudku PK MPSV Hradec Králové vyplývá, že stěžovatel od roku 2013 odmítá ambulantní psychiatrickou léčbu, již se mohl účastnit tak, že by byl prostřednictvím eskorty pravidelně dopravován do potřebného pracoviště odborného lékaře. S takovým způsobem léčby však stěžovatel nesouhlasí, a tak ji nepodstupuje. Dále ze souhrnu

pokračování

lékařských nálezů uvedených v posudku PK MPSV Hradec Králové vyplývá, že stěžovateli byl v posledních letech podáván pouze přípravek Androcur pro tlumení sexuálního pudu v rámci sexuologické ochranné léčby (nyní stěžovatel farmakoterapii odmítá). Ze spisové dokumentace nevyplývá, že by byl stěžovatel léčen léčivými přípravky pro svoji poruchu osobnosti s rysy dissociability. Stěžovatel nepoukázal na konkrétní lékařskou zprávu, z níž by vyplýval opak. Nejvyšší správní soud proto neshledal námitky stěžovatele vůči posudku PK MPSV Hradec Králové důvodnými.

[41] Stěžovatel se také mylí, pokud tvrdí, že posudková komise svůj závěr o míře poklesu pracovní schopnosti neopřela o zákonná ustanovení a tím zatížila svůj posudek vadou. Posudková komise výslovně uvedla ustanovení vyhlášky o posuzování invalidity, pod nějž podřadila onemocnění, které je rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu stěžovatele. Z něj vyplývá také procentní rozmezí, v rámci nějž určila míru poklesu pracovní schopnosti. Takový závěr je založen na správně použité právní úpravě.

[42] Určení konkrétní míry poklesu pracovní schopnosti v rámci procentního rozmezí je věcí úvahy posuzujících lékařů. Soud, který nemá potřebné medicínské znalosti, nemůže stanovení dochované pracovní schopnosti přezkoumávat. Nelze však přisvědčit stěžovateli, že určení procentní míry poklesu pracovní schopnosti je projevem libovůle posuzujících lékařů. Posudková komise je povinna svůj závěr zdůvodnit. Poskytnuté odůvodnění pak soud přezkoumává z hlediska přesvědčivosti a úplnosti. Posudková komise uvedla, že míru poklesu pracovní schopnosti stanovila při dolní hranici procentního rozpětí vzhledem k tomu, že stav stěžovatele je stabilizovaný, pro poruchu osobnosti nikdy nebyla potřebná medikamentózní léčba. K situačním dekompenzacím u stěžovatele docházelo v minulosti zpravidla vlivem požívání alkoholu. Ve výkonu trestu alkohol nepije, a nebyly tedy zaznamenány ani žádné excesy. Z posudku PK MPSV Hradec Králové také vyplývá, že stěžovatel v posledních letech neměl potřebu vyhledat z důvodu své poruchy osobnosti ve výkonu trestu psychiatrickou lékařskou pomoc. Poslední lékařské nálezy psychiatra citované v posudcích pocházejí z roku 2013. Kasační soud proto uzavírá, že posudková komise svůj závěr o míře poklesu pracovní schopnosti stěžovatele při dolní hranici procentního rozpětí ve výši 30 % zdůvodnila dostatečně. Vady posudku PK MPSV Hradec Králové vytýkané stěžovatelem kasační soud ve shodě s krajským soudem neshledal.

[43] K odkazům stěžovatele na znalecký posudek vyhotovený pro potřeby trestního řízení MUDr. Havlíkem a MUDr. Koldou kasační soud uvádí, že tento není pro účely řízení o žádosti o invalidní důchod použitelný. V nyní projednávané věci je stěžejní posouzení vlivu onemocnění stěžovatele na dochovanou pracovní schopnost. Naproti tomu znalci z oboru psychiatrie posuzovali pro účely trestního řízení především schopnost stěžovatele rozpoznat nebezpečnost svého jednání pro společnost a schopnost ovládat své jednání. Z takového posudku proto nelze v nyní projednávané věci při posouzení míry poklesu pracovní schopnosti vycházet. Námitky stěžovatele, v nichž poukazuje na závěry posudku vyhotoveného pro účely trestního řízení MUDr. Havlíkem a MUDr. Koldou a zpochybňuje jimi závěry znaleckého posudku MUDr. Zbytovského a posudku PK MPSV Hradec Králové, tak nejsou důvodné.

[44] Krajský soud si v průběhu řízení o žalobě vyžádal posudek znalce MUDr. Jana Zbytovského, který měl zodpovědět zejména otázku, zda má sexuální deviace ve formě homosexuálního sadismu vliv na pracovní schopnost stěžovatele. Doplněním dokazování znaleckým posudkem zamýšlel krajský soud ověřit závěr posudkové komise, podle nějž nemá sexuální deviace stěžovatele vliv na jeho pracovní schopnost. Krajský soud vyžádáním znaleckého posudku také reagoval na námitky stěžovatele, podle nichž posudková komise neměla k posouzení jeho sexuální deviace dostatečnou odbornost, jelikož v komisi zasedala pouze lékařka z oboru psychiatrie, nikoli sexuologie. Znalec se zvláštní specializací „psychiatrická sexuologie“ na základě předložené dokumentace přezkoumal zdravotní stav stěžovatele a dospěl k závěru, že stěžovatel trpí dissociální poruchou osobnosti, kterou definoval jako *„lhostejnost ke společenským pravidlům a závazkům, nedostatek citu a chladný nezájmem o ostatní. Je velký rozpor mezi chováním a převládajícími sociálními normami. Chování nelze dostatečně ovlivnit zkušeností, včetně trestu. Je malá tolerance k zátěži a nízký práh pro agresivní explozi.“* Dále znalec konstatoval vývojovou poruchu v oblasti psychosexuální, agresivně sadistické projevy a abúzus alkoholu. Na položenou otázku odpověděl, že sexuální deviace sama o sobě nezpůsobuje pokles pracovní schopnosti. Doplnil také, že ani dissociální porucha osobnosti podle jeho názoru neovlivňuje stěžovatelovu pracovní schopnost. Krajský soud proto v napadeném rozsudku konstatoval, že znalec potvrdil závěry posudkových lékařů o tom, že sexuální deviace stěžovatele nemá vliv na jeho pracovní schopnost. Nejvyšší správní soud se se závěrem krajského soudu ztotožňuje.

[45] Stěžovatel vznesl proti znaleckému posudku řadu dalších námitek. Nejvyšší správní soud však tyto jeho výtky nesdílí. Znalec se jasně vyjádřil k vlivu zdravotních problémů stěžovatele na pokles jeho pracovní schopnosti. Uvedl také, že není schopen posoudit stupeň invalidity stěžovatele, jelikož k tomu není povolán. Tomuto závěru není čeho vytknout. Klasifikace onemocnění stěžovatele a určení jejich vlivu na dochovanou pracovní schopnost je otázkou medicínskou, k jejímuž posouzení má znalec potřebnou odbornost. Na určení stupně invalidity nebyl znalec tázan, a k této otázce se proto nevyjádřil. K jejímu zodpovězení jsou povolány zejména posudkové komise. Stěžovatel se proto mylí, jestliže se domnívá, že znalec byl povolán k určení stupně jeho invalidity.

[46] Bezpočtem dílčích výtek stěžovatel napadal i obsahovou správnost znaleckého posudku. Jedná se však o námitky, které směřují do pasáží posudku, které krajský soud nepřevzal do svých rozhodovacích důvodů. Úlohou znalce bylo zodpovědět otázku, zda má sexuální deviace vliv na pracovní schopnost stěžovatele, což znalec ve svých posudkových závěrech učinil. Tento závěr pak krajský soud vzal za podklad svého rozhodnutí a uzavřel, že závěry posudkové komise o nulovém vlivu sexuální deviace na pracovní schopnost stěžovatele jsou správné. Byla to však zástupkyně stěžovatele, která doplnila zadání o další znalecké otázky, na základě nichž znalec uvedl, že dissociální porucha osobnosti podle jeho názoru také žádným způsobem neovlivňuje stěžovatelovu pracovní schopnost. Toto vyjádření znalce (byť nebylo stěžovateli ku prospěchu) neovlivnilo závěry krajského soudu uvedené v napadeném rozsudku. Krajský soud stále vycházel především z posudku PK MPSV Hradec Králové, podle nějž stěžovatelova

pokračování

pracovní schopnost poklesla vlivem poruchy osobnosti o 30 %. Závěry znalce, proti nimž nyní stěžovatel brojí, proto nebyly stěžovateli k újmě. Jeho námitky směřující vůči závěrům znalce týkajícím se poruchy osobnosti proto kasační soud nepovažuje za opodstatněné. Skutečnost, že stěžovatel se závěry znaleckého posudku nesouhlasí, nezpůsobuje vadnost tohoto posudku.

[47] Je také nerozhodné, že stěžovatel vzhledem k výkonu trestu odnětí svobody může vykonávat pouze omezený okruh prací. Uvedené nemá vliv na jeho invaliditu. Pokles stěžovatelovy pracovní schopnosti a stupeň invalidity totiž posudkové orgány hodnotí na základě objektivních lékařských nálezů. Zdravotní stav se posuzuje bez ohledu na aktuální prostředí, v němž posuzovaný žije. Stěžovatel není invalidní pouze proto, že je nyní umístěn ve věznici, v níž nemůže vykonávat zaměstnání, které by pro něj bylo nejvhodnější. K tomuto závěru správně dospěl také krajský soud.

[48] Stěžovatel namítal, že je schopen práce pouze za zcela mimořádných podmínek. Toto hledisko je však posuzováno pouze v souvislosti s invaliditou třetího stupně ve smyslu § 39 odst. 4 písm. f) s. ř. s. V případě stěžovatele je proto tento argument lichý.

[49] Mezi posudkem PK MPSV Hradec Králové a znaleckým posudkem nejsou podstatné rozpory, v zásadní otázce absence vlivu sexuální deviace na pracovní schopnost stěžovatele znalecký posudek závěr posudku PK MPSV Hradec Králové potvrdil. Nevyšly najevo ani další skutečnosti, o něž by bylo nezbytné posouzení doplnit. Zdravotní stav stěžovatele byl podle kasačního soudu v průběhu správního i soudního řízení několikrát zevrubně posouzen a žádný z posudkových orgánů nedospěl k závěru o invaliditě stěžovatele. S ohledem na vše výše uvedené Nejvyšší správní soud neshledal, že by v nyní projednávané věci bylo třeba vyžádat si další posouzení od odborného ústavu či srovnávací posudek posudkové komise MPSV, čehož se stěžovatel dovolával. Ani krajský soud proto nepochybil, pokud stěžovatelovu návrhu na doplnění dokazování dalším posudkem nevyhověl.

[50] Tvrzení stěžovatele, že při pracovní zátěži dojde ke zhoršení jeho onemocnění, jsou pouze teoretická. Z podkladů předložených k posouzení zdravotního stavu taková skutečnost nevyplyvá a ani stěžovatel na konkrétní lékařské zprávy, jež by jeho tezi potvrzovaly, v této souvislosti nepoukázal. V případě, že by se zdravotní stav stěžovatele do budoucna skutečně zhoršil a stěžovatel by byl pro svá onemocnění ošetřován, nic mu nebrání v tom, aby doložil nové lékařské zprávy a požádal o opětovné posouzení své dochované pracovní schopnosti. Do té doby platí, že je v nápravném zařízení jednoduchou psychicky nenáročnou prací schopen vykonávat.

[51] Námitka stěžovatele, že nebyla zohledněna jeho závislost na nikotinu, je ve smyslu § 104 odst. 4 s. ř. s. nepřijatelná, jelikož byla poprvé uplatněna teprve v kasační stížnosti, ačkoli stěžovateli nic nebránilo v tom, aby tuto svoji argumentaci uvedl již v žalobě. Jelikož tuto námitku stěžovatel neuplatnil v řízení před krajským soudem, nemohl se jí nyní zabývat ani Nejvyšší správní soud.

V.

[52] S ohledem na výše uvedené dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji zamítl (§ 110 odst. 1 věta druhá s. ř. s.).

[53] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti Nejvyšší správní soud rozhodl podle § 60 odst. 2 s. ř. s. za použití § 120 s. ř. s. Stěžovatel nebyl v řízení o kasační stížnosti úspěšný, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovaná byla účastníkem v řízení úspěšným. V souladu s § 60 odst. 2 s. ř. s. však ve věcech důchodového pojištění § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, neplatí, mělo-li by být přiznáno správnímu orgánu.

[54] Stěžovateli byla v řízení před krajským soudem ustanovena zástupkyně, která jej podle § 35 odst. 10 s. ř. s. zastupuje i v řízení o kasační stížnosti. Náklady ustanovené advokátky podle citovaného ustanovení platí stát. Tyto sestávají z odměny za seps kasační stížnosti a její doplnění ze dne 15. 1. 2018 [§ 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif)], tedy za dva úkony právní služby po 1.000 Kč [§ 7, § 9 odst. 2 ve spojení s § 11 odst. 1 písm. d) advokátního tarifu], tj. 2.000 Kč. Součástí nákladů řízení je i náhrada hotových výdajů s těmito úkony souvisejícími v částce 300 Kč podle § 13 odst. 4 advokátního tarifu za každý úkon právní služby, tj. celkem 600 Kč. Náklady právního zastoupení tedy celkem činí 2.600 Kč a tyto budou vyplaceny z prostředků Nejvyššího správního soudu ve lhůtě 60 dnů od právní moci tohoto rozsudku. Zástupkyně stěžovatele soudu sdělila, že není plátkyní daně z přidané hodnoty, její odměna se proto o tuto daň nezvyšuje.

[55] Zástupkyně stěžovatele požadovala dále náhradu za úkon právní služby spočívající ve studiu a zpracování písemné korespondence mezi ní a stěžovatelem, která podle ní nahradila poradu s klientem, kterou se tato zástupkyně rozhodla nerealizovat. Žádala také náhradu za jeden úkon právní služby navíc za seps kasační stížnosti, jelikož se jednalo o rozsáhlé podání, jehož zpracování bylo časově náročné. Nejvyšší správní soud nemohl tomuto požadavku ustanovené zástupkyně vyhovět. Výše uvedené úkony právní služby nelze podřadit pod úkony, za něž podle § 11 odst. 1 a 2 advokátního tarifu odměna a náhrada hotových výdajů náleží, a to ani v návaznosti na § 11 odst. 3 téže vyhlášky.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 18. července 2019

JUDr. Jiří Palla
předseda senátu